

Landsfundur Føroya Javnaðar-flokks

Allir javnaðarmenn eru vælkomnir á fundin á Tvøroyri 19. og 20. í hesum.

Umroðuevni verða:

1. Uppskot til lógarbroyting.
2. Val av formanni, næstformanni, stjórnarlimum og umboðsmönnum kring landið.
3. Frágreiðing formannsins um politiska arbeiðið.
4. Blaðið og orðgonga.
5. Politikkur flokksins og framtidar politiska miðlegging, harundir a) for til okkara sjómenn, b) sjóverjan og fiskimarksspurningurin, c) trygging av fiskimansins lónarviðurskipti, d) virki á landi til okkara arbeiðsmenn og kvinnur og botan av lónar- og arbeiðskorum teirra, e) umskipan av landbúnaðinum, f) fullfígjan av okkara sosiala for-sorgarskipan, harundir sjúkráhusviðurskiptini, g) havna- og vegagerð og onnur landsuppbygging, h) miðstöðuskipan av solu og keppi í sambandi við framleiðslu fiski- og arbeiðsmanna, og i) tiltøk skúlskapi, mentan og andligari menning fólksins til frama.
6. Ymist.

Ídnaður okkara

er í ringum skóm: Menn rópa uppá verjutoll. Tað dýrkar vorurnar fyri brúkararnar. Men um vit vildu, kunnu vit í flestum forom gera tað fyri GAT ella vegna frihandils-londunum. Kortini er ikki verjutollur bannaður í øllum fori. Vegna arbeiði í landinum er tað vert at hugsa gjølla um, hvar ið verjutollur er møguligur og forsvarligur.

Men ídnaður sum trolgerð, húka-gerð, toggerð og øll útgerðargerð kann skapa ein arbeiðsgevandi ídnað.

Verja arbeiði í landinum, har ið tað er møguligt, er livsneyðugt mál. Tað arbeiðsloysi, ið nú reður í landinum, mega vit basa við einum málvisum pláni.

Arbeiðskraftin ónýtt er tjóðartap- ið mikla.

Pól F. og perlan

Harra Ólavur Michelsen!

Tað er ikki ætlan min at seta at tær bygdamaður; men handa grein in hjá Pól F. man ivaleyst standa lágt í virði millum retthugsandi menniskjur — kann ivaleyst siga, at hon beinleiðis vekjur andstygð mill um fólk — kristin fólk, og at tú skuldi víga titt blaðstjóra yrki við eini slikari grein í fyrsta nummari, ger tað ikki betur, tá tú aftur er ein barnauppalari. Handa greinin er soháttá, at hon ikki átti at fingið innivist í nøkrum blaðið. Fyri skald; Pól F sum skal standa frammarlaga í kunnleika er handa greinin honum

Erlendur og hansara menn

FISKIMENN OG ISLAND

Tað noktast ikki, at fiskimannafelagið fekk litið burtur úr samráð-ingunum við Íslendingar.

Menn gita ymist um grundirnar. Vit skulu ikki gita ella illgita. — Men tað var ið hvussu er skeivt, at menninir frá fiskimannafelaginum ikki leitaðu á fund við onkran av ráðharrunum og við íslenska sjómannafelagið.

Annað, ið eisini var skeivt, var, at teir ikki leitaðu ser stuðul hjá okkara landsstýri.

Tilíkar samráðingar um valutu- og fremmanda landa arbeiðskor megu ikki fara fram, uttan at okkara lands stýri er við til hjálpar. Heldur ikki megu fremmanda landsins stjórnarmenn verða settir uttan fyri.

At einki varð burtur úr, hevur kostað okkara sjómonum miklan pening og harvið okkara landi mikil tap við.

Tólvmílamarkið — og danska stjórnin

Itt er at skilja, hvussu tað ber til hjá 14. og Dagblaðnum at trutta, at danska stjórnin vil vera fyri 6-míla markinum og ikki fyri 12 uttan bara tað at siga, at hon vnskir, um møguligt 12-mílamark fyri Føroyar og Grønland, men vil ikki stemma fyri tí, um á stendur.

Ein login stóða, tí Erlendur má vita, at hetta ikki er beint, tí sann-leikin er tann, at eingin munur er nú á donsku og føroysku stóðuni, báð-ir partar eru fyri 12-míla fiskimarki, og danir vilja stemma fyri 12.

Eina ferð máttu teir farið at skammast við bara at prædika hat bygt á ósannindi.

Hvar ið »Dimm.« hevur fingið ta villu frá, at Danmørk ikki vil greiða atkvøðu fyri 12-míla markinum fyri alt ríkið, er okkum ein gáta.

Ikki til virðing men til stóra minkan, og var hon tí betur óskrivað. Hann átti ikki at verið undangongumaður at broti niður har aðrir byggja upp. Eg veit nú tað, at tað mangan verð ur sagt, at Pól F. skal vera ringur at skilja, men tað umberingina skal hann so verjast aftanfyri viðvíkjandi greinin í 14. inda nr 11.

Eg havi hildið teg Ólavur vera ein hátt mentaðan mann, men han da greinin tú hevur hýst í blaðið tinum fær meg til at hugsa óðrvisi.

Orsøkin til at eg stíli greinina til tin, er av tí, at eg veit, at fáast við Pól F. er sum at sleita vatn á gás.

D. J. Sorensen.

LÝSING

Umsóknir um velstúdnig mugu vera ráðnum í hendi innan 1. apríl 1960.

FOROYA JARÐARÁÐ

Hava Erlendur og fylgisneytar framt tjóðveldispolitikk heldur enn fiskimansins áhugamál, hava veir so nógv at svara fyri, at teir megu fara — leggja frá ser.

Kjartan Mohr og skipasmíð

Vit minnst, tá ið P. M. Dam, lógmaður, og vinir og partamenn hansara tætt aftaná krigslok stridd-ust fyri at seta á stovn eina lands-skipasmíðju.

Staturin vildi seta í skipas- miðjuna	1 000 000
Løgtingið	500 000
Froðbiar s. kommuna	700 000
Teknað á plássinum	270 000
A. T. (ið tá var sterk)	80 000
	2 550 000

Alt partapeningur B & W gjørdi projektið ókeypis og lovaði at hjálpa við teknisku leiðsluni og skoyta uppi, um parta-peningurin varð ov litil at rinda alla stovnsætana.

Men treytirnar vóru, at semja skuldi vera um málið.

A. Houmøller, stjóri B & W's royndi alt sitt kynstur at fáa hesa semju.

Men litla sleipistöðin á Tvøroyri vildi ikki vera við, men mótmælti.

Dagblaðið leyp av grimdum á hetta tiltak.

Kjartan Mohr leikaði sum óður maður í i Dagblaðnum ímóti lands-skipasmíðjuni o. s fr.

Og so datt henda mikla roynd — tætt komin undir land — niður fyri. Sami Kjartan Mohr, sum tá skrálaði seg hásan ímóti hesum framtaki, biður nú um stuðning til at byrja skipabygging.

Hann, sum varð hæsæltur av at rópa móti, at B & W skuldi gera nakað skipabygging viðvíkjandi, tí tað var, segði hann, fremmandur peningur, B & W kom við, hann reikar nú Noreg og Frakland og Póland og Eysturtýskland runt fyri at fáa hesi lond at byggja skip fyri okkara pening.

Tað, sum hann í ósigligari óvund tá segði var landasvik, praktisera hann nú túsund ferðirnar verri, tí tá var talan um at nýta fremmandan pening til arbeiði her í landinum, meðan hann nú berjist fyri at nýta okkara pening í fremmandum lond-um.

Tá var hann ímóti, men nú, ið hann sjálvur er uppi í (agentur, kanska?), hevur hansara tjóðskapar-pípa fingið annað ljóð.

Men um hesa tvístøðu vil hesin góði Kjartan Mohr tala sum minst nú

»Eg.«

Til Dagblaðsblaðstjóran

Tann grein, sum í Dagblaðnum stóð 8. í hesum við ongum navni, og sum tí má tilrokast blaðsins á-byrgdarmanni byrjaði soleiðis sum tað akkurat kann sigast um tann flokk, hann umboðar — hann talar av egnum royndum. Tá hann so heldur, at nakar vissur hevur fingið fólkaflakkin í hovðið, so kann tað sama nettupp sigast um hann sjálv-an, tí hvør hevur fingið vissar per-sónar meira klístraðar á heilan enn nettupp Dagblaðsstjórin.

Tað sum hann mest roynir at fóðra lesarin við, er ikki annað enn smáskorið politiskt briksl, sum best visir lyndið í honum sum menniskja. Realitetur er als ikki skaptur í tí, sum kemur frá hansara penni líka so litið sum í tí, ið kemur frá hon-um í aðrar mátar.

Viðvíkjandi tunellini er tað at siga at ikki er orsök til at kasta javnaðar monnum nakað fyri, tí eingin hevur striðst meira fyri, at málið er komið so langt, sum tað er — sum javnað-armenn.

Fólkaflaksmenn søtu í landsstýr-inum í 8 ár, tað liggur hvorki stav-ur ella tal eftir teir í hesum máli. Dagblaðið hevur minst orsök til at kasta nokrum nakað fyri. Annars skal eg siga tær, Knút, mær byður í móti at svara tær aftur, men sann-leikan skal tó ikki eydnast tær at tuga í hel.

D. J. Sorensen.

Javnaðarmenn og lyfti

Vit vildu hava hinar flokkarnar við at tryggja fiskimonnum 1000 kr. í minstuløn.

Men hvorki tjóðveldisflokkurin ella fólkaflakkurin vildu.

Teirra uppskot um minstuløn í fjor var bara uppá hvamsvis — teir sogdu tað sjálvir, og teir hovdu heldur ikki eitt orð um inntøku til at rinda minstulønina við.

Men nú er minstalønaryftið (lov-aðu at arbeiða fyri tí) í ljósmála. Vit vildu hava hinar flokkarnar at tryggja samtykt av einari góðari sosialari lóggávu.

Men tað vildu hvorki fólkaflak-kurin ella tjóðveldið.

Men nú eru vit við at fremja eina góða sosiala lóggávu ájavnt við ta donskul!

Vit lovaðu at arbeiða fyri at fáa endurnýggjað skipaflota okkara.

Nú eru vit eisini á takinum at tað verður gjørt.

Vit lovaðu at arbeiða fyri utbyggj an av landi okkara við havnum og vegum.

Sjá, vit eru í takinum eisini at fáa hetta fori á mál. Planurin er figgjar-liga lagdur saman við danska stýr-inum.

Vit lovaðu at arbeiða fyri student askúla og kostskúla.

Eru nú farnir undir at fáa framt hetta mál.

Vit lovaðu at arbeiða fyri at fáa framt landssjúkrahúsa- og sinnis sjúkrahúsa byggingina, ið so nógv (Framhald á 4. síðu)